

Õppijat kaasav õppedisain. Tehnoloogiaga rikastatud keeleõpe

13.01.2022

Aleksandra Ljalikova, PhD

Aigi Heero, PhD

Päevakava

9.30 - 10.00 Kohvipaus, tutvustus

*10.00 – 11.45 Sissejuhatus, uuringud Eestis,
koosloomelabor, CALL*

11.45-12.00 Paus

*12.00 - 13.30 Digitehnoloogia kasutamine keeleõppes:
kogemuse jagamine*

13.30-14.15 Lõuna

14.15 - 16.00 Õppedisain, ICAP raamistik.

13.01.23

TALLINNA ÜLIKOOL

Koosloomelabori kontekst

- *Esimesed uuringud suvi 2020 a. pandeemia esimese laine ajal*
- *Keeletehnoloogia areng (chatGPT ehk avatud tehisintellekt, neurotõlge).*
- *Koosloomelabor - mis ja miks?*

Uuringud Eestis

Esimese uuringu taustast

Mis toimus võõrkeeleeõppes eriolukorra ajal?

Küsimustiku koostamine: mai-juuni 2020

Küsimustiku katsetamine: juuni lõpp - juuli algus 2020

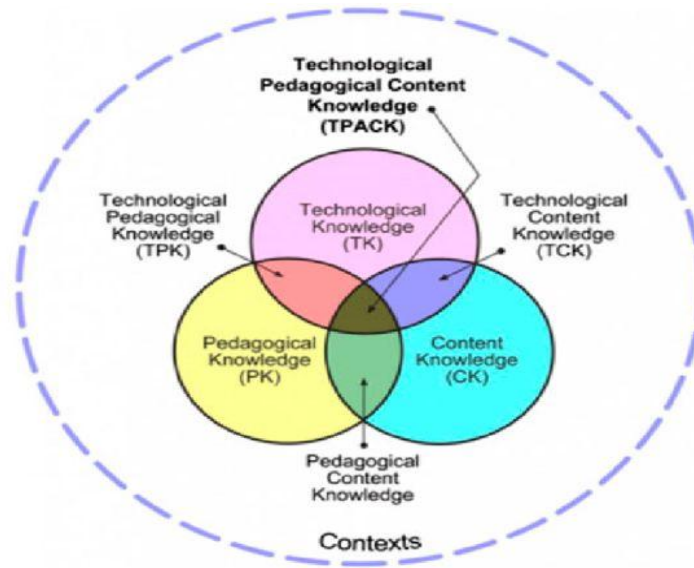
Uuringu läbiviimine: juuli-august 2020

Küsimustiku saatsime 2615 võõrkeeleeõpetajale üle Eesti.

Augusti lõpp: 405 lõpuni täidetud küsimustikku

TPACK mudel (Mishra & Koehler, 2006): Tehnoloogia-, aine-, õpetamisealased teadmised

Tulemused 1: TPACK (tehnoloogia-, aine-, õpetamisealaseid) teadmised

- *Kõige kõrgemalt hindavad enda TPACK teadmisi **eesi keele teise keelena** õpetajad, kõige madalamalt vene ja inglise keele õpetajad.*
- *Õpetajad, kes õpetasid mõnele teisele keelele lisaks ka saksa keelt, hindasid oma TPACK teadmisi kõrgemalt, kui ainult ühe keelena saksa keelt õpetavad õpetajad.*
- ***Mitme võõrkeele** õpetajate TPACK teadmised on kõrgemad kui ühe või kahe võõrkeele õpetajatel.*
- *Õpetajad, kes töötasid **suures koolis** (>500 õpilase) hindasid TPACK teadmisi kõrgemaks, kui väikses koolis (<250 õpilase) töötavad õpetajad.*

Tulemused 2: Virtuaalne klassiruum

- *Kõige paremini tulid virtuaalses keskkonnas toime **saksa** ja **eesti keele teise keelena** õpetajad. Nende enesetõhusus oli kõrgeim, samuti tajusid nad õpilaste kaasamist virtuaalses klassiruumis kõrgeimalt.*
- *Madalaimad tulemused olid vene keele ja inglise keele õpetajatel ning neil, kes õpetavad kahte võõrkeelt. Samas: Inglise keele õpetajad pidid kõige vähem ise koostama veebipõhiseid materjale ja kõige rohkem suunasid õppijad iseseisvaks tööks võrreldes nt. eesti keele teise keelena ja vene keele õpetajatega.*
- *Keskustest kaugel asuvate maakoolide õpetajad kasutavad virtuaalset klassiruumi vähe.*

Tulemused 3: Takistused

- Kõige vähem tajusid ressursi- ja korralduslikke probleeme õpetajad, kes õpetasid **mitut võõrkeelt** ja **riigigümnaasiumites** ning **kutsekoolides** töötavad õpetajad. .
- Kõige rohkem tajusid takistusi algklassideõpetajad.

NB! Õpetajate vanus ega töökogemus rolli ei mänginud.

Meristo, Merilyn; Ljalikova, Aleksandra; Heero, Aigi (2022). Foreign Language Teachers' Perceptions of the Virtual Classroom. International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching (IJCALLT), 12 (1), 1–19. DOI: IJCALLT.29111.

*Uuring II: Digivahendid saksa keele kui
võõrkeele õpetamisel.*

TALLINNA ÜLIKOOL

Jätku-uuring, toimus märts-april 2022.

8 intervjuud saksa keele kui võõrkeele õpetajatega.

Küsimused: Digivahendid (platvormid, software), nende plussid ja miinused, sobivus tegevuste jaoks tundides. Veel: piiranguteaja mõjutused; kooli toetus; võõrkeeleõppe tulevik.

Mari-Liis Kurvits, Masterarbeit, 2022, Betr. Aigi Heero, Digitale Medien im DaF-Unterricht in Estland, Tallinna Ülikool, Humanitaarteaduste instituut

TALLINNA ÜLIKOOL

Tulemused

Kõik DaF-õpetajad kasutavad aktiivselt erinevaid digivahendeid (Quizlet, Kahoot, Goethe Institut-Materialien, DW, MS Teams, Klett-Verlag)

Plussid: „[...] Die digitalen Medien unterstützen den Lernprozess auf natürliche Art und Weise“ (Digivahendid toetavad õpiprotsessi loomulikul viisil)

Miinused: väga palju erinevaid programme; programmide tasuta versioonid pole head, ka tasulised osaliselt mitte, materjalid vananenud, koolid ei toeta rahaliselt.

Miinused: Õpilastel pole piisavalt digikompetentsi, palju aega läheb äppide toimimise õpetamisele; kasutatakse ebateadlikult: Kahoot teeb „die Schüler verrückt [...], wenn sie da nur klicken, klicken, klicken.“ (ajab õpilased hulluks kui nad seal ainult klikivad, klikivad, klikivad)

Rääkimise osaoskus saab vähe tähelepanu.

Piiranguteajast: palju häid mõjutusi (paremad tehnilised võimalused, paljud õpetajad on motiveeritud ja huvitatud; aga: “Hybridunterricht ist am Schlimmsten”.)

Täna: digivahendid kasutusel ka kohapeal võõrkeeletunnis.

Iga õpetaja leiab endale sobivad digivahendid.

Äpid: suurepärased nt kordamise jaoks (kui nt on võimalik ülesannet nii kaua teha, kuni kõik on õige)

Oluline: andmebaasid + koolitused, parem koolipoolne toetus.

Tulevik on ebaselge. Milline roll on rakendustel nagu Google Translate, Paragraph Writer, Chatbot?

Koosloomelabor ehk EduLab

*Koosloome on loominguline protsess, mis võimaldab rakendada **eri osapoolte potentsiaali**, et luua **taipamisi ja innovatsiooni**. See on protsess, kus meeskond, mis koosneb **eri huvipooltest**, on **aktiivselt tegutsemas vastastikku võimestavalt ja ühisloominguliselt**, jõudes **eksperimentaalsete ja rakenduslike tulemusteni**.*

<https://valitsus.ee/koosloomeranits>

<http://ceiter.tlu.ee/>

<https://edulabs.ee/mudel/>

TALLINNA ÜLIKOOL

Mis pilt illustreerib ülikooli?

shutterstock.com · 1043266513

<https://www.shutterstock.com/image-vector/education-online-training-courses-distance-260nw-1043266513.jpg>

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSFn0Bg8mJgiAbXgDqiBekKJiZX3WXAmtLbfwsNw4rs8_AnkCoMCx_iiirFp7wm2g7qCoc&usqp=CAU

TALLINNA ÜLIKOOL

Loomine

*Loomise etapis soovitab EDULABI algatusrühm Eesti kooli jaoks uuenduslikku meetodit või lähenemist. **Algatusrühma** võivad kuuluda ülikooli teadlased, õpetajad, koolijuhid jt ning soovitusel tõukeks on tavaliselt rahvusvahelise kogemuse ja valdkonnas teostatud uurimistöde põhjalik analüüs. **Esimesed Eesti tingimustele kohandatud õpidisainid** ja õppematerjalid sünnivad just selles etapis.*

Uurimine

*Uurimise etapp toob **õpetajad koos õpilastega ülikooli uuenduslikku meetodit proovima**. Koos ülikooli teadlastega korraldab õpetaja uuendusliku meetodi kasutamisele üles ehitatud tunni või õppedisaini. Teadlased koguvad osalejailt intervjuude ja lühiankeetidega vahetut tagasisidet. Sellise tunni või **õppedisaini** kaudu saab õpetaja **selge kogemuse ja arusaama** uuendusliku meetodi või lähenemise klassis rakendamise võimalustest. Kui selle etapi tulemused näitavad õpilastele ja nende õpitulemustele **positiivset mõju**, siis siirdub EDULAB kolmandasse etappi.*

Laiendamine ja levitamine

*Laiendamise ja levitamise etapis proovitakse uuendust **kasutada klassi igapäevases õppetöös**. Nüüd kogutakse andmeid nii **õpilastelt** kui ka **õpetajailt**, et mõista meetodi või lähenemise mõju pikema aja jooksul. Selles etapis toetavad uurijad õpetajaid teoreetiliste teadmistega ning õpetajad jagavad vastu praktilisi kogemusi. Eesmärgiks on kujundada uus praktika võimalikult sujuvaks ning laialdane kasutamine annab piisavat teavet, et luua järjepidev rakendusmudel.*

TALLINNA ÜLIKOOL

Järjepidevuse tagamine

*Järjepidevuse tagamise etapis saab haridusuuendus kooli igapäevaseks praktikaks. Ülikooli teadlased ei uuri enam niivõrd klassis toimuvat, kuivõrd **uuendust kasutavat õpetajat, kes jagab oma kogemusi teiste praktiseerivate õpetajatega**, toodab õpidisaine ja koolitab juba ise oma kolleege.*

<https://edulabs.ee/mudel/>

Innovatsiooni eesmärgid

- *Luua tehnoloogiaga rikastatud, õpilasi kaasavaid ja eneseregulatsiooni toetavad õppedisainid keeleõppes.*
- *Katsetada neid koolides ja koguda andmeid (kaasatuse küsimustik igas tunnis, eneseregulatsiooni küsimustik enne ja pärast õppedisaini rakendamist).*
- *Analüüsida andmeid ja uurida, kuivõrd tehnoloogiaga rikastatud õppedisainid aitavad kaasata õpilasi ning toetada õpilase eneseregulatsiooni.*

Innovatsiooni rakendamise etapid

13.01 *Teoreetilised alused ja kokkulepped*

23.01 *Töötuba 1: Õppedisaini väljatöötamine: ideekavandi loomine.*

Töötuba 2: Õppedisainide koosloome: ideekavandist tunnikavani

27.01 *Töötuba 3 : Õppedisainide koosloome: õpitegevused ja keskkonnad*

Töötuba 4: Õppedisainide koosloome: õpitegevused ja keskkonnad

06.02 *Töötuba 5: Tutvumine väljatöötatud õppedisainidega*

Töötuba 6: Õppedisaini analüüs, tagasisidestamine ICAP raamistikust lähtuvalt ja täiendamine

07.02-23.02 *Õppedisainide katsetamine ja andmete kogumine koolides*

13.03 *Lõpuseminar: Tulemuste tutvustamine, kogemuse jagamine*

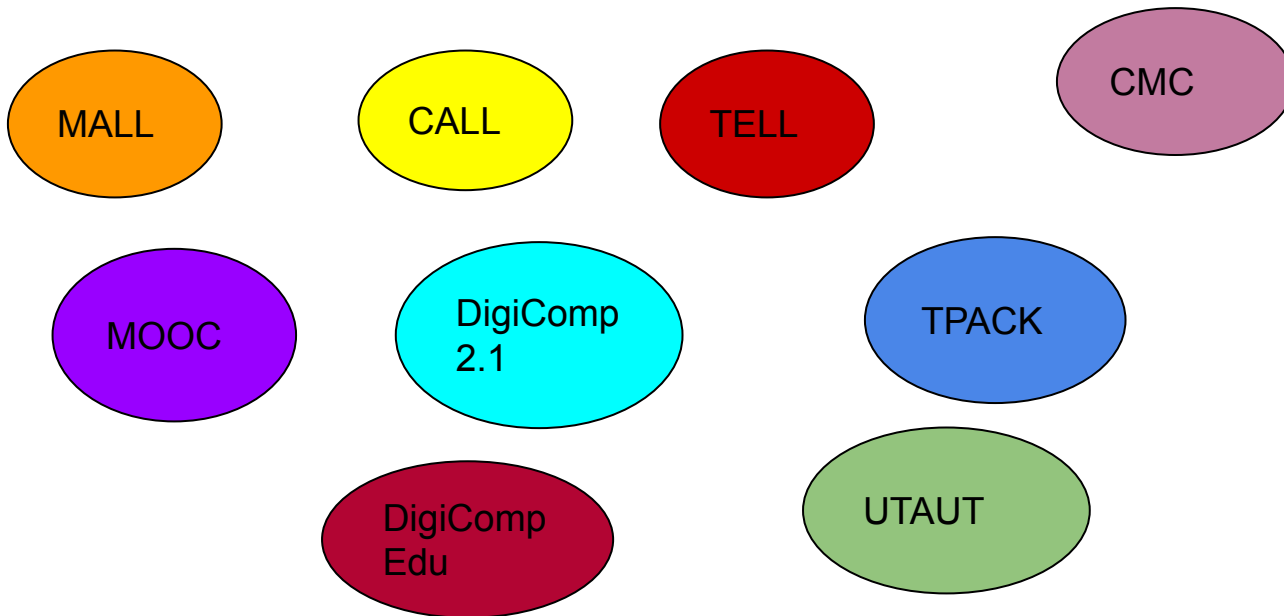
TELL ja CALL *teoreetiline raamistik*

Baxi taksonoomia

TALLINNA ÜLIKOOL

Mida need lühendid tähendavad?

Terminloogia

TELL Technology-Enhanced Language Learning Tehnoloogiaga rikastatud keeleõpe

CALL Computer-Assisted Language Learning Arvutipõhine keeleõpe

MALL Mobile-Assisted Language Learning Nutitelefone kasutamise keeleõppes

TPACK Technological, Pedagogical, and Content Knowledge Tehnoloogia-, aine-, õpetamise alased teadmised

CMC Computer-mediated communication Arvutipõhine kommunikatsioon

Mark Warschauer'i CALL kolm etappi 2000

Periood	Biheivioristlik CALL (1970-80)	Kommunikatiivne CALL (1980-1990)	Integreeritud CALL (21. s)
Tehnoloogia	suurarvuti	PC arvuti	multimeedia ja internet (IKT)
Keeleõppe meetod	grammatika-tõlge; audio-lingvaalne	kommunikatiivne	sisupõhine (lõimitud, erialakeel)
Keele mudel	Strukturalistlik (formaalne struktuur)	Kognitiivne (mentaalne struktuur)	Sotsio-kognitiivne (keele funktsioonid)
Tehnoloogia kasutamise põhimõtted	Harjutamine	Kommunikatiivsed harjutused	Autentne diskursus
Eesmärgid	Täpsus	ja kõne soravus	ja agentsus

Stephen Bax'i taksonoomia 2003 Piiratud-Avatud-Integreeritud CALL

Sisu	Ülesande tüüp	Õppija tegevused	Tagasiside	Õpetaja roll	Õppekava	Arvuti asukoht
Piiratud CALL Keele struktuurid	Harjutamine (drill), Quizziz	Kinnised küsimused, vähe suhtlust teiste õppijatega	Õige/vale	Jälgib õppijat	Ei ole õppekavasse sissekirjutad, vabatahtlik	Eraldi arvutiklass
Avatud CALL Keele struktuurid ja osaoskused	Simulatsioonid, Mängud, CMC	Interaktsioon arvutiga, juhuslik suhtlemine teiste õppijatega	Rõhk keelelistel osaoskustel, paindlik, avatud	Jälgib õppijat, loob võimalusi	Meelelahutus, ei ole õppekavasse sissekirjutad	Keeleõppe arvutiklass
Integreeritud CALL Integreeritud töö-, õpi- ja keele osaoskused	CMC, Rühmatööd, e-mail	Suhtlemine teiste õppijatega/mõni interaktsioon arvutiga	Stimuleeriv, tõlgendav, kommenteeriv, paneb mõtlema	Loob võimalusi, juhib	Normaliseeritud keeleõppes, integreeritud õppekavasse, adapteeritud õppija vajadustele	Igas klassiruumis, iga laua peal, iga õpilase seljakotis

Õppedisain: A2 Prantsuse köögi retsept

- *Otsi internetist üks prantsuse retsept,*
- *valmista selle järgi kodus toit,*
- *tee pilt igas toidu valmistamise etapis,*
- *küsi pereliikmetelt, kuidas neile see toit meeldis.*

Digitaalne jutuveestmine:

- *Kirjuta esitluse script (toit + kogus), kirjelda igat etappi (200 sõna), kasuta uusi sõnu (min 20) Google Doc.*
- *Salvesta esitus.*
- *Veebitunnis: Kuula teiste esitlusi ja kommenteeri ühe hindamiskriteeriumi osas (nt. kasutab uusi sõnu, esitlusel on sissejuhatav ja kokkuvõtlik lause, viited).*

Analüüsimise õppedisaini: jutuvestmise näide

A2 (2:23)

Vestlused rühmades

- Kuidas kaasad õpilasi?
- Milliseid digitehnoloogiaid kasutad ja mis eesmärgiga? Millised ressursid on koolil kasutada? Milliseid tasulisi keskkondi kasutatakse?
- Kuidas toetad õpilase eneseregulatsiooni kujundamist?
- Milliseid digitehnoloogiaid selleks kasutad?
- Räägi oma eduelamusest.
- Räägi ühest probleemist seoses digitehnoloogiaga ja kuidas lahendasid.
- Tee rühma sissekanne Padlet'isse
(<https://padlet.com/alex9/koosloome> link on Trello keskkonnas)

TALLINNA ÜLIKOOL

Kirjandus

Bax, S. (2003). CALL—past, present and future. *System*, 31(1), 13-28.

Crompton Helen (2013) A historical overview of M-Learning. *Toward Learner-Centered Education. Chapter 1.* In Berge, Z. L., & Muilenburg, L. (Eds.). (2013). *Handbook of mobile learning*. Retrieved from <http://ebookcentral.proquest.com>

Dudenev, Gavin; Hockly, Nicky; Pegrum, Mark 2013. *Digital Literacies. Research and Resources in Language Teaching.* Pearson.

Hockly, Nicky; Dudenev, Gavin (2018) *Current and Future Digital Trends in ELT* RELC Journal 2018, Vol. 49(2) 164–178.

Kasemsap, K. (2017). *Mastering technology-enhanced language learning, computer-assisted language learning, and mobile-assisted language learning.* In *Multiculturalism and technology-enhanced language learning* (pp. 157-180). IGI Global.

Kurvits, M.L. *Masterarbeit, 2022, Betr. Aigi Heero, Digitaale Medien im DaF-Unterricht in Estland, Tallinna Ülikool, Humanitaarteaduste instituut*

Leppik, C., Haaristo, H.-S., Mägi E., (2017). *IKT-haridus: digioskuste õpetamine, hoiakud ja võimalused üldhariduskoolis ja lasteaias, Praxis,*

Koehler, M. J., Mishra, P., & Cain, W. (2013). *What is technological pedagogical content knowledge (TPACK)?*. *Journal of education*, 193(3), 13-19.

Meristo, M.; Ljalikova, A.; Heero, A. (2022). *Foreign Language Teachers' Perceptions of the Virtual Classroom.* *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching (IJCALLT)*, 12 (1), 1-19. DOI: IJCALLT.29111.

Kirjandus

<https://interestingengineering.com/innovation/google-on-alert-seeing-chatgpt-potential>

<https://ourtechplanet.com/is-chat-gpt-the-end-of-google/>

Vene keeles

<https://e-vid.ru/tekhno/131222/ubiyca-google-pochemu-v-chatgpt-vidyat-tekhnologicheskuyu-revolyuciyu>

Kirjandus

TALLINNA ÜLIKOOL

UUT
MOO
DIAKA
DEE
MI
LINE

Täna teid!

aleksandra.ljalikova@tlu.ee

TALLINNA ÜLIKOOL